

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Boligudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 21. december 2005

HEM/ J.nr. B - 5515-16

Under henvisning til Folketingets Boligudvalgs brev af 28. november 2005 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 13 (BOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 13:

”Ministeren bedes tilsende udvalget en samlet oversigt over støtte tilsagn fra byfornyelsespuljen, samt oversigt over afslag med kommenterede begrundelser for afslagene. Ministeren bedes desuden oplyse, hvor hyppigt, der uddeles midler fra puljen.”

Svar:

Den statslige udgiftsramme til byfornyelsesformål fastsættes årligt på finansloven. For 2005 udgør den samlede bruttoudgiftsramme 295 mio. kr. inklusiv midler fra Grundejernes Investeringsfond på 50 mio. kr. Af bruttoudgiftsrammen er der i 2005 på forhånd reserveret 124,6 mio. kr. til områdefornyelse, bygningsfornyelse i områder, forsøg, oplysning og vejledning, forskning og udredning m.v.

Nettorammen, som er den resterende del af rammen på 170,4 mio. kr., er blevet fordelt mellem kommunerne i form af ordinær udgiftsramme til bygningsfornyelse m.v.

Bygningsfornyelse

Socialministeriet fordeler hvert år i februar-marts de ordinære vejledende udgiftsrammer til bygningsfornyelse m.v. til de kommuner, der på forhånd har tilkendegivet, at de ønsker del i udgiftsrammen. I 2005 tilkendegav 180 kommuner, at de ønskede del i rammen.

På baggrund af denne forhåndstilkendegivelse fordeler Socialministeriet de ordinære vejledende udgiftsrammer til kommunerne efter objektive forde-

lingstal, som afspejler den enkelte kommunes relative andel af det samlede byfornyelsesbehov.

Da mange kommuner erfaringsmæssigt ender med ikke at udnytte den tildelte vejledende ramme, foretages en overudmelding.

En eventuel overført restramme fra det foregående år fordeles mellem kommunerne efter deres objektive fordelingstal. Der blev fra 2004 til 2005 overført et beskedent beløb på 3.000 kr.

Hvis kommunalbestyrelserne i to eller flere kommuner ønsker det, kan tildelt udgiftsramme overdrages mellem kommunerne. De involverede kommuner aftaler selv indbyrdes hvor store beløb, de hver især skal henholdsvis afgive og have tilført.

Forbruget af den statslige udgiftsramme sker i takt med, at kommunerne hjemtager tilsagn og mertilsagn til de konkrete bygningsfornyelsesbeslutninger samt mertilsagn til beslutninger efter tidligere ordninger fra Socialministeriets administrative edb-systemer på byfornyelsesområdet. Det samlede forbrug af ordinær udgiftsramme kan ikke overstige nettorammen. Da nettorammen i 2005 er blevet opbrugt inden årets udgang, er der kommuner, som må henvises til at hjemtage tilsagn og mertilsagn til 2006.

Tildelingen til de enkelte kommuner af vejledende ordinære udgiftsrammer samt kommunernes faktiske forbrug heraf fremgår af Bilag 1.

Områdefornyelse.

Inden for en årlig udgiftsramme på 50 mio. kr. kan Socialministeriet give tilsagn til kommunalbestyrelsen om refusion af udgifter til gennemførelse af en beslutning om områdefornyelse. Den samlede udgiftsramme pr. beslutning kan højst udgøre 10 mio. kr.

Højst en femtedel af udgiftsrammen kan anvendes til byområder i mindre byer.

Ved ansøgningsfristens udløb den 7. januar 2005 havde 30 kommuner (31 projekter) indsendt ansøgning om reservation af udgiftsramme til at gennemføre områdefornyelse. Til ansøgningerne var tilsammen søgt om udgiftsramme på 87,1 mio.kr. En oversigt over ansøgningerne er vedlagt som Bilag 2 (Tilsagn) og Bilag 3 (Afslag).

Ansøgningerne udvælges efter konkret vurdering og efter følgende prioriterede rækkefølge (jf. bekendtgørelse af 5. februar 2004 om udvælgelseskriterier for reservation af støtte til områdefornyelse):

- Nedslidte byområder i mindre byer, hvor der er et væsentligt behov for en bymæssig udvikling.

- Nedslidte byområder i større byer, hvor der er et væsentligt behov for bygningsfornyelse (traditionelle byfornyelsesområder).
- Nyere byområder med store sociale problemer.
- Ældre erhvervs- og havneområder, som er udpeget til byomdannelsesområder.

1. *Ansøgninger vedr. områder i mindre byer, hvor der er behov for bymæssig udvikling, (maksimalt 1/5 af rammen, det vil sige 10 mill.kr.):*

19 af de 31 ansøgninger omhandlede områder i mindre byer. De 19 ansøgninger kom fra 18 kommuner, der tilsammen søgte om en udgiftsramme på 55,4 mio.kr. kr. Det blev vurderet, at alle ansøgninger opfyldte lovens betingelser, men da det ansøgte beløb overstiger det afsatte beløb, er der foretaget en prioritering af de 19 ansøgninger med udgangspunkt i de udvælgelseskriterier, der er fastsat i det ovenfor nævnte bekendtgørelse om udvælgelseskriterier.

Ifølge bekendtgørelsen vil der ved den konkrete vurdering af ansøgningerne i denne kategori blive lagt vægt på følgende:

- Omfang og karakter af de områdemæssige problemer
- Omfang og karakter af boliger med behov for bygningsfornyelse
- Regionale og lokale forudsætninger vedrørende udviklingen i indbyggerantal, investeringer og beskæftigelse.

Efter behandlingen og prioriteringen af ansøgningerne blev 4 kommuner udvalgt og fik tildelt en reservation af udgiftsramme til områdefornyelse.

2. *Ansøgninger vedr. områdefornyelse i nedslidte byområder i større byer/traditionelle byfornyelsesområder:*

4 ansøgninger af de 31 ansøgninger omhandlede traditionelle byfornyelsesområder i større byer. De 4 ansøgninger søgte tilsammen om udgiftsramme på 21,7 mio. kr.

Alle ansøgninger i denne gruppe opfyldte lovens betingelser, og da det ansøgte beløb ikke oversteg den afsatte ramme, fik alle de ansøgende kommuner tildelt en reservation af udgiftsramme til områdefornyelse.

3. *Ansøgninger vedrørende områdefornyelse i nyere byområder med store sociale problemer.*

4 af de 31 ansøgninger omhandler nyere byområder med store sociale problemer. De 4 ansøgninger har tilsammen søgt om udgiftsramme på 7,7 mio. kr. En kommune trak efterfølgende sin ansøgning tilbage.

De vurderes, at alle ansøgninger med undtagelse af Hundested kommunes opfyldte lovens betingelser. Ansøgningen fra Hundested kommune vurderes primært at vedrører støtte til ansættelse af en beboerrådgiver, og opfylder ikke betingelsen om en helhedsorienteret indsats.

De øvrige ansøgninger i denne gruppe opfyldte betingelserne, og da det ansøgte beløb ikke oversteg den afsatte ramme, fik de ansøgende kommuner tildelt en reservation af udgiftsramme til områdefornyelse.

4. Ansøgninger vedrørende områdefornyelse i byomdannelsesområder.

4 af de 31 ansøgninger omhandlede ældre erhvervs- og havneområder, som vil blive udpeget til byomdannelsesområde i kommuneplanen. De 4 ansøgninger indebærer tilsammen en udgiftsramme på 2,4 mio. kr.

Alle 4 ansøgninger i denne gruppe opfyldte betingelserne, og da det ansøgte beløb ikke oversteg den afsatte ramme, fik de ansøgende kommuner tildelt en reservation af udgiftsramme til områdefornyelse.

5. Ansøgninger vedrørende gennemførelse af forsøg med områdefornyelse.

Efter byfornyelseslovens forsøgsbestemmelse, § 97, kan ministeriet tildele kommuner særlig støtte til gennemførelse af forsøg med områdefornyelse. Ministeriet har modtaget to ansøgninger om støtte til forsøg fra henholdsvis Spøttrup og Karup kommuner.

Spøttrup Kommune ønsker i sit forsøg at understøtte lokalt forankrede initiativer om det gode liv og eksponere de kvaliteter, byerne indeholder. Det sker ved nedsættelse af et fælles dialogforum, hvor der sidder repræsentanter fra 4 mindre byer. Dialogforaet skal i fællesskab udvikle og skærpe hver enkelt bys profil/brand. Ministeriet har vurderet, at problemstillingen og samarbejdsmodellen er relevant for mange små byer, især i relation til kommunalreformen, hvor mange kommuner i fremtiden vil rumme flere mindre bysamfund.

Karup kommune ønsker at gennemføre en indsats i Kølvrå, hvor manglen på indkøbsmuligheder vurderes af beboerne selv som en af de vigtigste enkeltstående hindringer for, at Kølvrå kan blive et attraktivt boligområde. Formålet med forsøget er at undersøge mulighederne for at etablere et beboercenter, hvor et dagligvareudsalg vil være et væsentligt element. Det kan ikke umiddelbart ske på markedsvilkår, og projektet skal udvikle en "satellitmodel" fra butikkerne i den nærliggende by og undersøge, om der er underlag og interesse for at etablere en sådan i Kølvrå. Ministeriet har vurderet, at problemstillingen og butiksmodellen kan være relevant for mange små byer i udkantsområderne.

Udnyttet udgiftsramme til områdefornyelse i 2005 vil blive overført til byfornyelsesrammen for 2006. I 2005 drejer det sig om ca. 3 mio.kr.

Bygningsfornyelse i områder med områdefornyelse.

For at sikre en integration mellem områdefornyelse og bygningsfornyelse har de kommuner, der har fået tildelt midler til områdefornyelse, mulighed for at søge om ekstra ramme til bygningsfornyelse til anvendelse i det udvalgte område. Der kan hvert år afsættes 50 mio.kr. til uddeling af en særlig bygningsfornyelsesindsats i de områder, som har fået tildelt udgiftsramme til områdefornyelse. Alene kommuner med godkendte beslutninger om områdefornyelse kan komme i betragtning ved tildelingen.

Tildelingen sker på grundlag af ansøgninger fra kommunerne, og med udgangspunkt i en samlet vurdering af det bygningsmæssige behov i de områder. Kommunerne kan kun ansøge en gang for hvert område i forbindelse med ministeriets godkendelse af byfornyelsesprogrammet. For at sikre at behovet for bygningsfornyelse i mindre byer kan imødekommes, bliver der

forlods tildelt denne kategori op til en femtedel af den særlige bygningsfornyelsesramme, det vil sige 10 mio.kr. Der kan endvidere maksimalt afsættes 40 mio. kr. til de store byer. Tiloversblevne midler overføres til den ordinære bygningsfornyelsesramme.

Fordelingen af rammen sker ud fra en konkret vurdering af områdernes behov. I bekendtgørelse om udgiftsrammer til bygningsfornyelse m.v. og om km munernes brug af BFO&BFU-systemet er fastsat hvilke faktorer, der lægges særlig vægt på ved fordelingen af den særlige ramme. Faktorerne er objektive faktorer, såsom bygningens alder og installationsmangler, bolig-sammensætning (ejerforhold og størrelse), antal bevaringsværdige og fredede bygninger samt skønsmæssige faktorer såsom vedligeholdelsesmangler og friarealernes beskaffenhed.

6 kommuner fik i 2004 reserveret udgiftsramme til områdefornyelse i 7 nedslidte områder i større byer og 5 kommuner i 5 områder i mindre byer.

Af de fem kommuner med mindre byer søgte 2 kommuner (Rougsø og Rudkøbing) om del i den ekstraordinære bygningsfornyelsesramme.

4 kommuner (Frederiksberg, København, Randers og Aalborg) søgte om en andel af den ekstraordinære bygningsfornyelsesramme til 5 områder i større byer.

Alle kommuner, der søgte fik tildelt udgiftsramme til bygningsfornyelse i disse områder. En oversigt over disse findes i Bilag 4.

Forsøg og udvikling.

Af byfornyelseslovens § 96 fremgår, at der er mulighed for at yde ”tilskud til oplysning og vejledning samt indsamling af data om fornyelse og forbedring af byer og boliger og til udredning og forsøg inden for lovens område”.

Forsøgs- og udviklingsmidlerne afsættes af den årlige byfornyelsesramme på finansloven på forsøgskontoen og informationskontoen. De to konti udgør tilsammen 10,6 mio. kr. i 2005. Dette beløb er inklusiv 1,5 mio. kr. til evaluering af den særlige forsøgsindsats på byfornyelsen (100 mio.kr. puljen) Herudover er der overført uforbrugte midler fra 2004 til 2005 på 1,5 mio. kr. Ved årets begyndelse var der således 12,1 mio. kr. på de to konti til sammen.

Der er foretaget udbud og indgået kontrakt om evaluering af den særlige forsøgsindsats.

Der er i løbet af året disponeret over 4,2 mio. kr. til projekter og vejledninger, som ministeriet har igangsat af egen drift, konferencer afholdt af ministeriet, trykning af publikationer m.v.

En ansøgningsrunde med afsæt i ministeriets forsøgsstrategi blev meldt ud i juli 2005. Der blev efterspurgt projekter fordelt på 3 emnekategorier: Inddragelse af private kompetencer i udviklingen af udsatte boligområder, Tilgængelighed i bygningsfornyelsen og Effektivisering, kvalitetsforbedring og helhed i bygningsfornyelsen.

Ved ansøgningsfristens udløb den 3. oktober 2005 var der indkommet 45 ansøgninger, der tilsammen søgte om godt 25 mio. kr. Efter behandling af ansøgningerne blev der meddelt tilsagn om støtte på i alt 5,7 mio. kr. til 12 projekter vedrørende forsøg, udvikling og information.

Oversigten over tildelte tilsagn om støtte til forsøg og udvikling findes i Bilag 5. Oversigt over begrundede afslag findes i Bilag 6.

Eva Kjer Hansen

/Charlotte Kruse Lange

Bilag vedlagt:

Bilag 1. Tildelte ordinære vejledende udgiftsrammer til byfornyelsesformål i 2005 og kommunernes forbrug heraf.

Bilag 2. Reservation af udgiftsramme til områdefornyelse i 2005.

Bilag 3. Afslag til ansøgninger om områdefornyelse i 2005.

Bilag 4. Tildeling af udgiftsramme til bygningsfornyelse i områder med områdefornyelse.

Bilag 5. Byfornyelsens forsøgs-, udviklings- og informationsmidler (tilsagn 2005)

Bilag 6. Byfornyelsens forsøgs-, udviklings- og informationsmidler (afslag 2005)